Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 02.04.1996, sp. zn. 1 Tvno 56/96, ECLI:CZ:NS:1996:1.TVNO.56.1996.1

Číslo: 53/1996

Právní věta: Nebylo-li trestní stíhání skončeno ve lhůtě dvou roků trvání vazby proto, že rozsudek soudu prvního stupně byl v odvolacím řízení zrušen pro tak podstatnou procesní vadu předcházejícího řízení, jakou je nedostatek poučení svědků o právu odepřít výpověď podle § 100 tr. ř., nelze činit přesvědčivý závěr, že trestní stíhání nebylo možné skončit v uvedené lhůtě ze závažných důvodů ve smyslu § 71 odst. 3 tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 02.04.1996

Spisová značka: 1 Tvno 56/96

Číslo rozhodnutí: 53

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Lhůty v řízení soudním, Trestní stíhání, Vady řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 71 odst. 3
§ 100

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 53

Nebylo-li trestní stíhání skončeno ve lhůtě dvou roků trvání vazby proto, že rozsudek soudu prvního stupně byl v odvolacím řízení zrušen pro tak podstatnou procesní vadu předcházejícího řízení, jakou je nedostatek poučení svědků o právu odepřít výpověď podle § 100 tr. ř., nelze činit přesvědčivý závěr, že trestní stíhání nebylo možné skončit v uvedené lhůtě ze závažných důvodů ve smyslu § 71 odst. 3 tr. ř.

(Usnesení Nejvyššího soudu české republiky ze dne 2. 4. 1996 sp. zn. 1 Tvno 56/96)

K stížnosti obžalovaného zrušil Nejvyšší soud české republiky usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 1996 sp. zn. 10 Ntv 3/96.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením byla podle § 71 odst. 3 tr. ř. vazba obžalovaného P. S. v trestní věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 1 T 40/95 prodloužena do 14. 7. 1996. Proti tomuto

usnesení podal obžalovaný P. S. v zákonné lhůtě stížnost, v níž označil další trvání vazby za nedůvodné. Z obsahu a smyslu opravného prostředku je patrno, že obžalovaný sleduje stížností to, aby napadené usnesení bylo zrušeno a aby byl propuštěn z vazby na svobodu.

Nejvyšší soud české republiky přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení i řízení, které mu předcházelo, a shledal, že stížnost je důvodná.

Na podkladě obžaloby podané dne 13. 2. 1995 je obžalovaný P. S. stíhán v trestní věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 1 T 40/95 pro trestné činy loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák. a krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. Obžaloba byla podána ještě pro další trestné činy loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 tr. zák. a porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák., avšak řízení o těchto trestných činech bylo vyloučeno ze společného řízení a koná se odděleně.

Obžalovaný P. S. byl vzat do vazby usnesením Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 15. 3. 1994 sp. zn. Nt 1118/94 s tím, že osobní svoboda obžalovaného byla omezena dne 14. 3. 1994. Obžalovaný byl vzat do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. a), b), c) tr. ř.

Doba dvou roků, na niž je trvání vazby omezeno podle § 71 odst. 3 tr. ř., by uplynula dne 14. 3. 1996. Předseda senátu Okresního soudu v Litoměřicích podal ve věci vedené pod sp. zn. 1 T 40/95 více než patnáct dnů před uplynutím této lhůty (§ 71 odst. 6 tr. ř.) u Vrchního soudu v Praze návrh na prodloužení vazby.

Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, jímž byla vazba obžalovaného P. S. prodloužena do 14. 7. 1996, není v souladu se zákonem.

Podle § 71 odst. 3 tr. ř. vazba v řízení před soudem spolu s vazbou v přípravném řízení nesmí trvat déle než dva roky. Pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního řízení, může o dalším trvání vazby na nezbytně nutnou dobu rozhodnout vrchní soud.

Z odůvodnění napadeného usnesení je patrno, že Vrchní soud v Praze prodloužil vazbu proto, že na straně obžalovaného P. S. nadále trvají důvody vazby podle § 67 písm. a), b), c) tr. ř. I když tento závěr Vrchního soudu v Praze není nesprávný, nestačí sám o sobě k tomu, aby podle § 71 odst. 3 tr. ř. byla vazba prodloužena, neboť důvody k prodloužení vazby nespočívají jen v existenci vazebních důvodů uvedených v § 67 tr. ř., ale i v dalších okolnostech, které jsou vymezeny v § 71 odst. 3 tr. ř. a které se vztahují jednak k důvodům, pro které nebylo možno skončit trestní stíhání ve lhůtě dvou roků trvání vazby, a jednak k dosažení účelu trestního řízení. Podstatou pochybení Vrchního soudu v Praze bylo to, že v napadeném usnesení ztotožnil důvody vazby podle § 67 tr. ř. s důvody prodloužení vazby podle § 71 odst. 3 tr. ř. To vedlo nakonec k tomu, že napadené usnesení vůbec není zdůvodněno hledisky stanovenými v § 71 odst. 3 tr. ř.

Skutečnost, že trestní stíhání obžalovaného P. Š. nebylo skončeno ve lhůtě dvou roků trvání vazby, má těsnou souvislost s tím, že rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 11. 10. 1995 sp. zn. 1 T 40/95, jímž byl obžalovaný uznán vinným trestnými činy loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., porušování domovní svobody podle § 238 odst. l, 2 tr. zák., krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. a ublížení na zdraví podle § 221 odst. I tr. zák. a odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody na 36 měsíců nepodmíněně se zařazením do věznice s ostrahou při současném zrušení výroku o trestu v trestním příkazu Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 23. 2. 1994 sp. zn. 1 T 2/94, byl v odvolacím řízení zrušen usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 1. 1996 sp. zn. 6 To 497/95, přičemž věc byla vrácena Okresnímu soudu v Litoměřicích, aby ji v potřebném rozsahu

znovu projednal a rozhodl. Z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem je patrno, že rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích byl zrušen proto, že výrok o vině obžalovaného P. Š. se opíral o výpovědi svědků, kteří měli právo odepřít výpověď podle § 100 tr. ř. a kteří o tomto právu nebyli v hlavním líčení poučeni. Jiné důvody ke zrušení rozsudku odvolací soud v citovaném usnesení neuvedl.

Za situace, kdy doba dvou roků trvání vazby uvedená v § 71 odst. 3 tr. ř. nepostačovala ke skončení trestního stíhání proto, že rozsudek soudu prvního stupně musel být v odvolacím řízení zrušen pro tak podstatnou procesní vadu předcházejícího řízení, jakou je nedostatek zákonného poučení svědků o právu odepřít výpověď podle § 100 tr. ř., nelze činit přesvědčivý závěr, že trestní stíhání nebylo možno v uvedené lhůtě skončit ze závažných důvodů ve smyslu § 71 odst. 3 tr. ř.

Proto je v posuzované věci namístě závěr, že pokud trestní stíhání obžalovaného P. Š. nebylo ve lhůtě dvou roků trvání vazby skončeno, stalo se tak z důvodů, které nejsou závažnými důvody ve smyslu § 71 odst. 3 tr. ř. Obtížnost věci jako důvod, pro který nebylo možno trestní stíhání obžalovaného v uvedené lhůtě skončit, nepřichází v úvahu, protože povaha věci, charakter prováděných důkazů ani rozsah dokazování nijak nepřesahují obvyklý rámec, který se jinak ve věcech projednávaných okresními soudy běžně vyskytuje.

Již z těchto důvodů nebyly v posuzovaném případě zákonné podmínky pro prodloužení vazby podle § 71 odst. 3 tr. ř., a to bez ohledu na okolnost, jaké důsledky může mít propuštění obžalovaného na svobodu z hlediska dosažení účelu trestního řízení.

Nejvyšší soud České republiky proto zrušil napadené usnesení a zamítl návrh předsedy senátu Okresního soudu v Litoměřicích na prodloužení doby trvání vazby obžalovaného P. Š.